

140. — Лавра. Зография отъ 1852 г. въ притвора на църквата отъ самоковския художникъ Захарий Христовъ, съ два надписа, единъ на гръцки, другъ на български. Първиятъ гласи:

Ἐζωγράφηθη ὁ ἱερός νάρθηξ διὰ φιλοτίμου μὲν δαπάνης τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κὺρ Βενιαμὴν Λαυριώτου, διὰ χειρὸς δὲ Захарίου Χρήστου ζωγράφου ἐκ Σαμακοβίου τῷ αὐτῷ κατὰ μῆνα ἰούνιου (Изписа се светиятъ притворъ съ щедрото иждивение на всепреподобнейшия архимандритъ киръ Вениамина Лавриотъ, съ ржката на Захария Христовъ отъ Самоковъ, въ 1852 г., месецъ юний).

Българската бележка ми е позната само по преводъ: „Изписа се частъ отъ притвора съ ржката на Захария Христовъ, зографъ отъ Самоковъ (България)“. Срв. Millet, Pargoire et Petit, Recueil des inscr. chrét. du Mont Athos, 109.

141. — Свето-Павловски манастиръ. И той, както и други сега гръцки светогорски манастири, нѣкога ималъ многобройно славянско монашество и славянски ржкописи. Англичанинътъ Робертъ Кързонъ, който посетилъ Атонъ въ 1837 г., намѣрилъ въ Свето-Павловския манастиръ около 250 тома главно български и сръбски ржкописи, между които три евангелия съ прекрасни миниатюри, които го удивили съ своята хубостъ и драгоценностъ. Срещу малко възнаграждение, игуменътъ грѣкъ ги подарилъ на Кързона. Едно отъ тѣхъ е било и прочутото илюстрировано евангелие на българския царъ Ивана Александра, което сега се съхранява въ Британския музей въ Лондонъ. Въ 1852 г. манастирътъ билъ посетенъ отъ българския ученъ К. П. Дмитриевъ Петковичъ. Петковичъ заварилъ тамъ 174 ржкописни и 44 печатни славянски книги. Срв. Петковичъ, Обзоръ Аѳонскихъ древностей. Спб. 1865 г., стр. 28 сл. — Леонидъ, Славяно-сербскія книгохранилища на Святой Аѳонской Горѣ. Москва 1785, стр. 32 сл. Ето нѣколко бележки изъ ржкописитѣ на Св.-Павловския манастиръ.

142. — Св. Павловски манастиръ. Приписка въ пергаментенъ апостолъ отъ XIII—XIV в. (?): Многорѣшнии и несмыслени ѹмомъ почръте сія книжица Драганъ и братъ моу Райко въ дни, когда Бѹгріи Боѹднь (= Видинъ?) овдрѣжахоу, и тоуга вѣше языкомъ келія въ то время. Бележката е зле преписана. Леонидъ, 37.